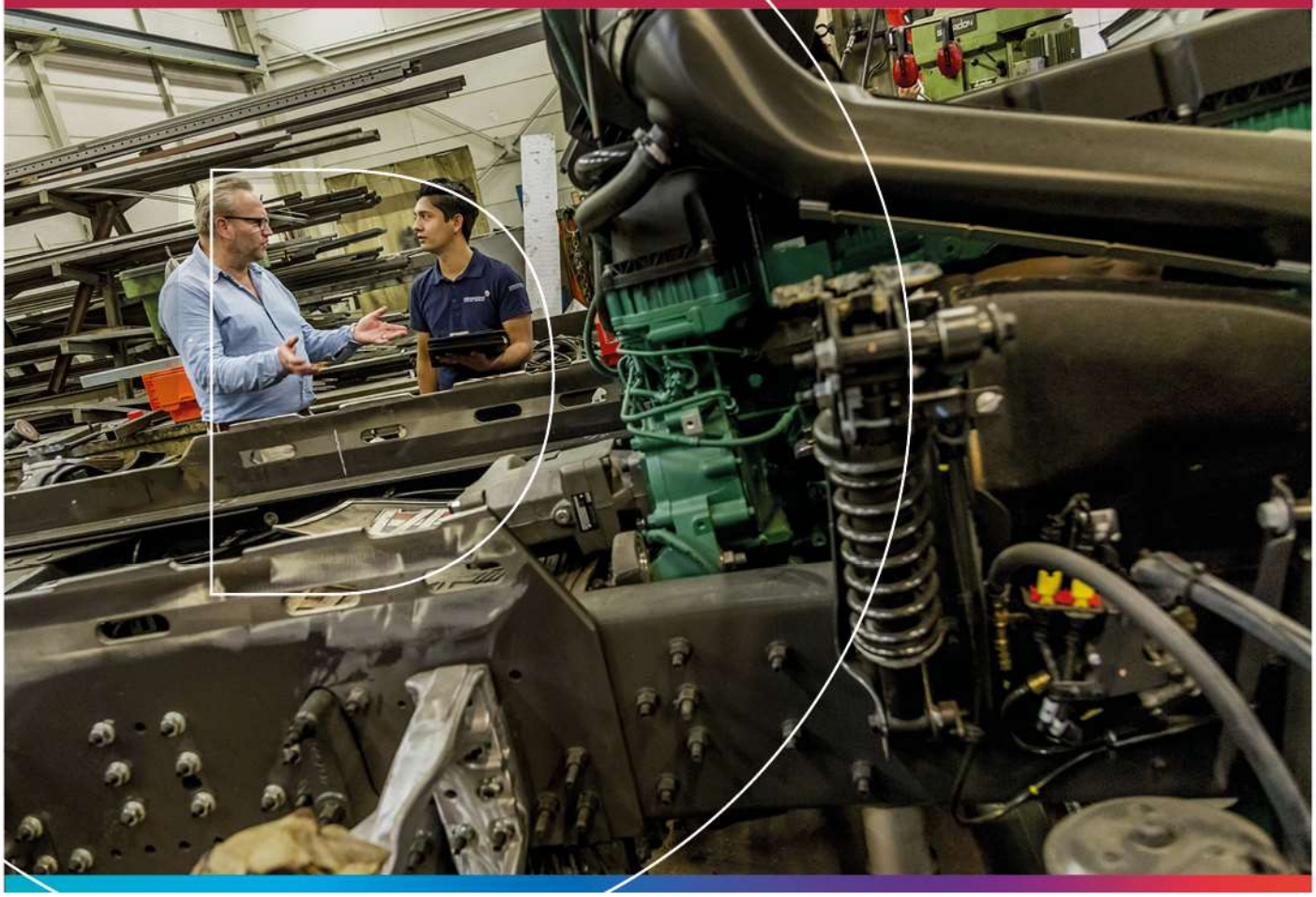
Legesheffing voor milieubelastende activiteiten

Kostenonderbouwing voor gemeenten in Zuidoost-Brabant

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Legesheffing voor milieubelastende activiteiten

Kostenonderbouwing voor gemeenten in Zuidoost-Brabant

In opdracht van	Programma Omgevingswet
Opgesteld door	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
	Postbus 8035
	5601 KA Eindhoven
Auteurs	Marc van den Heuvel, Mat Verkoelen
Projectnummer	
Datum	20 september 2021
Status	concept

20 augustus 2021

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Inhoudsopgave

1 Inleiding 1

1.1 Leges onder de omgevingswet voor milieubelastende activiteiten 1

1.1.1 Opbouw notitie 2

2 Achtergronden Omgevingswet en milieuleges 2

3 Uitgangspunten vaststellen kostenonderbouwing 3

3.1 Opzet vaststellen kengetallen en kostenonderbouwing 3

3.2 Afbakening 4

4 Resultaten kostenonderbouwing 5

5 Discussie 7

5.1 Kengetallen 7

5.2 Milieubelastende activiteiten in de legesverordening 7

6 Risico's legesheffing 8

7 Regionale ondersteuning legesbesluiten 9

8 Conclusies en aanbevelingen 9

8.1 Conclusies 9

8.2 Aanbevelingen 9

8.3 Gebruik van de inzichten 10

Bijlage 2 Verhaalbare kosten per gemeente 3

1 Inleiding

1.1 Leges onder de omgevingswet voor milieubelastende activiteiten

Naar verwachting treedt de Omgevingswet in werking per 1 juli 2022. Een belangrijke wijziging is het centraal stellen van milieubelastende activiteiten op locaties, daar waar onder de huidige wetgeving nog wordt uitgegaan van het begrip inrichting(en). Onder de Omgevingswet zijn niet langer de inrichtingen maar bepaalde milieubelastende activiteiten vergunningplichtig. Nieuw is dat gemeenten leges mogen gaan heffen voor besluiten op deze milieubelastende activiteiten.

In de regio Zuidoost Brabant werken de bevoegde gezagen samen aan een zorgvuldig traject voor invoering van de Omgevingswet. Vanuit deze samenwerking is gevraagd of ODZOB een inhoudelijke bijdrage kan leveren ter ondersteuning van de heffing van leges onder de Omgevingswet. De focus ligt daarbij op de volgende elementen:

1. Voorbereiden van legesheffing op milieubelastende activiteiten
2. Beoordelen van de grondslag voor legesheffing (belastbare feiten) op basis van een analyse van het werkmodel legesverordening van VNG
3. Beschikbaar stellen van kengetallen voor de relevante vergunningproducten milieuactiviteiten
4. Vertaling kengetallen naar een kostenonderbouwing vergunningproducten milieuactiviteiten voor de regiogemeenten
5. Vertaalslag van kengetallen van milieuvergunningen voor inrichtingen naar kengetallen voor milieubelastende activiteiten

Voorjaar 2021 is een regionale werkgroep gestart met het onderzoek naar kostenonderbouwing voor leges op milieubelastende activiteiten onder de Omgevingswet.

De werkgroep bestond uit de volgende deelnemers:

- Nikky Ansems Kempengemeenten
- Marc Weekers Gemeente Deurne
- Joost van de Schoot Gemeente Best
- Hans Verhoeven Gemeente Eindhoven
- Marc van den Heuvel Trekker regionaal project financiële effecten, gemeente Gemert-Bakel
- Kees van Daal ODZOB
- Wouter Schenk ODZOB
- Mat Verkoelen ODZOB

De resultaten van het uitgevoerde onderzoek door de werkgroep in de regio Zuidoost-Brabant zijn gebundeld in deze notitie. De uitkomsten zijn bruikbaar voor gemeenten in hun afweging om leges te gaan heffen voor vergunningaanvragen milieubelastende activiteiten onder de Omgevingswet en bevatten een kostenonderbouwing van de dienstverlening van de ODZOB voor bepalen van de verhaalbare kosten en uiteindelijke de tarieven in de gemeentelijke legesverordening.

1.1.1 Opbouw notitie

In deze notitie zijn achtereenvolgens opgenomen de achtergronden van de legesheffing, uitgangspunten voor vaststellen van kengetallen. De doorvertaling naar kostenonderbouwing van gemeenten. Analyse van de resultaten en daaraan verbonden conclusies en adviezen.

2 Achtergronden Omgevingswet en milieuleges

Een wijziging als gevolg van de Omgevingswet is het centraal stellen van milieubelastende activiteiten, daar waar onder de huidige wetgeving wordt uitgegaan van het begrip inrichting(en). Nu kunnen milieuvergunningen worden toegekend aan inrichtingen, onder de Omgevingswet zijn bepaalde milieubelastende activiteiten vergunningplichtig. Nieuw is dat gemeenten leges mogen gaan heffen voor besluiten op milieubelastende activiteiten. In het verleden tot 1998 bestond al de mogelijkheid om leges te heffen voor milieuvergunningen. Na 1998 was legesheffing voor milieuvergunningen niet meer toegestaan en is door de rijksoverheid een jaarlijkse bijdrage toegevoegd aan de algemene uitkering van het provincie- en gemeentefonds om te compenseren voor het inkomstenverlies. Met de komst van de Omgevingswet krijgen gemeenten verruimde mogelijkheden om leges te heffen. Per saldo betekent het een netto positief effect op de inkomsten. De rijksbijdrage in het Gemeentefonds wordt niet gecorrigeerd vanwege het genereren van legesinkomsten op het gebied van milieu.

Vooruitlopend op de komst van de Omgevingswet en de herintroductie van de mogelijkheid om leges te gaan heffen voor milieuactiviteiten, hebben VNG en IPO samen een modellegesverordening gemaakt waarvan het werkmodel in maart 2021 is gepubliceerd. Dit werkmodel bevat de artikelen (met te maken keuzes) voor legesheffing op milieubelastende activiteiten en is gehanteerd in ons regionale onderzoek. Het kan zijn dat het werkmodel nog wordt opgevolgd door een recentere modellegesverordening.

Meldingsplicht en vergunningplicht

De wetgever kent nu bedrijven die niet onder milieuregels vallen, bedrijven die meldingsplichtig zijn en onder het Activiteitenbesluit vallen en bedrijven (inrichtingen) die vergunningplichtige activiteiten uitvoeren, waarvoor een vergunning verplicht is. Straks geldt onder de Omgevingswet een nieuwe indeling naar milieubelastende activiteiten en komt het begrip inrichting niet meer terug. Activiteiten die meldingsplichtig zijn, blijven ook onder de Omgevingswet vrij van leges. Enkel voor vergunningplichtige milieubelastende activiteiten kunnen leges worden geheven.

Het bevoegd gezag gemeenten en provincie(s) maken de politieke en beleidsmatige keuzes of sprake zal zijn van leges en over de hoogte van de leges. Provincie Noord-Brabant gaat naar verwachting leges heffen voor milieubelastende activiteiten, een GS besluit is in voorbereiding per medio september.

Indien gemeenten over willen gaan tot het heffen van leges is van belang om inzicht te verkrijgen in de omvang van de verhaalbare kosten. Dit is een onderlegger voor het bepalen van de legestarieven die bij de vergunningaanvrager in rekening worden gebracht.

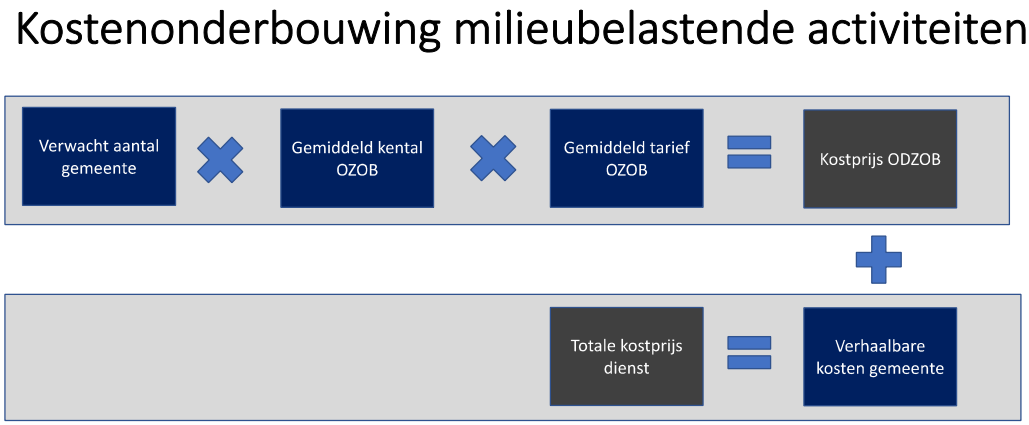
3 Uitgangspunten vaststellen kostenonderbouwing

Deze paragraaf bevat de uitgangspunten waarop de kostenonderbouwing voor de milieubelastende activiteiten is gebaseerd. De wijze van genereren van gegevens en omvang en afbakening.

3.1 Opzet vaststellen kengetallen en kostenonderbouwing

De stappen om te komen tot een kostenonderbouwing staan in de afbeelding.

Op basis van aantal x kengetal (tijdsbesteding) en tarief (€ per uur) is de kostprijs te bepalen van de dienstverlening van ODZOB. Aangevuld met de verhaalbare kosten van de gemeente voor het behandelen en besluiten op vergunningaanvragen ontstaat de totale kostprijs.

Het bepalen van de onderdelen van de kostenonderbouwing is als volgt:

- De kostenonderbouwing is gevoed met de gegevens uit het financiële rapportagesysteem Axapta van de ODZOB.
- Het overzicht biedt inzicht in de verhaalbare kosten voor verschillende producten. Het is een kostenonderbouwing vanuit de afgelopen drie jaren. De beschikbare cijfers zijn verkregen na bewerking en interpretatie en geven nu een bruikbare grondslag voor de kengetallen. Cijfers zijn echter al die jaren niet geregistreerd ten behoeve vanuit de vraagstelling Omgevingswet en leges.
- In de onderzoeksjaren zijn er diverse wijzigingen geweest in de productbenamingen. Een nadere detaillering naar industriële- en agrarische vergunningproducten was niet mogelijk omdat vanuit beide sectoren deels op dezelfde productcodes is geregistreerd in het financiële systeem. Daarom zijn producten gebundeld. Voor de eenduidigheid zijn producten geclusterd naar:
    - Vooroverleg
    - Maatwerkvoorschriften
    - Intrekken/actualisatie van de vergunning
    - Verlenen vergunning[1]
    - Verlenen vergunning complex[2]

[1] Onder vergunningen wordt verstaan alle reguliere procedures, milieuneutrale wijzigingen en OBM-procedures (deze laatste categorie vervalt onder de Omgevingswet)
[2] Onder vergunningverlening complex wordt verstaan de aanvragen waarop de uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure van toepassing is.

3.2 Afbakening

In deze alinea geven we nadere toelichting op de scope van het onderzoek:

- Het onderzoek heeft zich gericht op de milieubelastende activiteiten waarvoor gemeenten het bevoegd gezag zijn. Informatie met betrekking tot het heffen van leges voor besluiten waarvoor de provincie Noord-Brabant het bevoegd gezag is, is geen onderdeel van dit project. De OMWB voert hiervoor in samenwerking met de andere 2 omgevingsdiensten een project uit om de legesheffing door de provincie voor te bereiden.
- Het al dan niet heffen van leges en de hoogte van de legestarieven is een beleidsmatige keuze van het bevoegd gezag. De ODZOB heeft als uitvoeringsorganisatie enkel een taak om de bevoegde gezagen voor zover als mogelijk te faciliteren in de kostenonderbouwing en omvang van kostenverhaal. ODZOB geeft daar uitvoering aan door middel van het voorzien van de beschikbare financiële informatie met betrekking tot de vergunning-producten waarvoor heffen van leges mogelijk wordt onder de Omgevingswet.
- In dit onderzoek gericht op legesheffing voor milieubelastende activiteiten gaan we niet in op de algemene uitgangspunten rondom legesheffing, zoals de mate van kostendekking of de methodes en richtlijnen om tot legestarieven te komen. Dit dient een gemeente op het niveau van de gehele legesverordening te beoordelen.
- De werkgroep heeft de voordelen en nadelen geïnventariseerd voor legesheffing op milieubelastende activiteiten. Elke gemeente kan deze in overweging nemen bij de afweging en het bestuurlijke besluit om al dan niet over te gaan tot legesheffing.

Argumenten Legesheffing

- Heffen van leges voor een dienst als dat is toegestaan (doen we voor alle diensten
- Netto inkomsten voor gemeenten
- Relatief laag bedrag, zeker ten opzichte van bouwleges
- Beperkt aantal milieubelastende bedrijven, grootste deel valt onder meldingsplicht
- (financiële) drempel leidt tot weloverwogen keuzes initiatiefnemer(s)

- Lastenverzwaring bedrijfsleven
- Mogelijk risico op niet doen van aanvraag
- Relatief lage aantallen
- Risico op bezwaarprocedures met betrekking tot de heffing

4 Resultaten kostenonderbouwing

Met de vastgestelde uitgangspunten uit paragraaf 3 zijn de gegevens uit het financiële systeem vertaald naar de 5 producten. De gemiddelde uren en daarmee gemiddelde kosten op basis van het uurtarief ODZOB voor de onderscheidende producten staan in onderstaande tabel.

Tabel 1. Vergunning-producten en gemiddelde kostprijs

Gemiddeld aantal uren per product		waarvan:		
Product naam	**Uurtarief 2021/2022**	**Deelnemende gemeenten**	**Prijs per product**	**Aantal projecten 2018-2020**
Vooroverleg activiteit milieu	110	12	1.380	126
Stellen maatwerkvoorschriften	99	12	1.280	147
Intrekking/actualisatie vergunning (ambtshalve/op verzoek)	99	21	2.208	97
Omgevingsvergunning milieu verlenen complex	110	33	3.675	507
Omgevingsvergunning milieu verlenen	99	25	2.018	48

Toelichting tabel

- Bij deelnemende gemeenten staat het gemiddelde kengetal (uren per product) minimale waarde de laagste en hoogste tijdsbesteding uit de dataset.
- Het overzicht biedt inzicht in de verhaalbare kosten voor verschillende producten. Het is een kostenonderbouwing vanuit de afgelopen drie jaren.
- Er is gebruik gemaakt van de financiële gegevens van de ODZOB over de jaren 2018-2020.
- Producten zijn samengevoegd daar waar producten inhoudelijk gelijk zijn.
- In de berekening zijn de voorkomende kosten voor de vergunningverlening meegenomen zoals casemanagement, inhoudelijke toetsing aanvraag, samenstellen vergunning, administratieve verwerking. De inhoudelijke toetsing betreft advisering voor de diverse milieucompartimenten (geluid, lucht, etc.).
- Grote extremen naar boven en beneden zijn niet opgenomen in de berekeningen
- In het overzicht en voor de kostenonderbouwing hanteren we het uurtarief en de gemiddelde tijdsbesteding van de ODOZB voor alle gemeenten. Dit leidt tot een gemiddelde kostprijs per product voor alle gemeenten.
- Het overzicht leidt tot een verhaalbedrag per gemeente op basis van de gemiddelde kosten per product en het gemiddelde aantal producten van de afgelopen drie jaren. Dit geeft een indicatie van de verhaalbare kosten per gemeente o.b.v. historische gegevens (lees: gegevens o.b.v. de Wabo). Zie tabel 2.

Verhaalbare kosten per gemeente

De laatste stap is de vertaling naar mogelijke legesopbrengsten per gemeente op basis van de kostprijzen van de ODZOB. In de bijgevoegde tabel zijn de mogelijke leges opbrengsten per gemeente per jaar opgenomen. De tabel 2 bevat gemiddelde kengetallen en de doorvertaling naar elke afzonderlijke

gemeente in Zuidoost-Brabant. Voor elke gemeente is een berekening gemaakt hoeveel producten in de 5 aangegeven categoriën producten gemiddeld per jaar zijn geproduceerd.

Tabel 2. Verhaalbare kosten per gemeente (kostprijs ODZOB, exclusief eventuele verhaalbare kosten die door de gemeente wordt gemaakt). Zie ook bijlage 2 voor een nadere onderverdeling naar producten.

	Totaal verhaalbare kosten/jr
Asten	€ 59.340
Bergeijk	€ 33.468
Best	€ 33.343
Bladel	€ 37.979
Cranendonck	€ 29.229
Deurne	€ 96.628
Eersel	€ 43.072
Eindhoven VTH	€ 122.951
Geldrop Mierlo	€ 10.808
Gemert-Bakel	€ 99.663
Heeze-Leende	€ 17.305
Helmond	€ 66.586
Laarbeek	€ 38.154
Nuenen	€ 17.874
Oirschot	€ 60.422
Reusel-De Mierden	€ 56.766
Someren	€ 45.086
Son en Breugel	€ 29.622
Valkenswaard	€ 12.643
Veldhoven	€ 19.953
Waalre	€ 10.231

5 Discussie

5.1 Kengetallen

Het aantal vergunningen geeft een goed inzicht over de laatste jaren, maar het is de vraag of het een goede verwachting geeft van het aantal aanvragen voor vergunningplichtige milieubelastende activiteiten. De beschikbare kengetallen zijn allen gebaseerd op de Wabo. Met de werkgroep is gekeken naar de relevantie van de productaantallen en kengetallen. Een conclusie is dat de gegevens van de afgelopen jaren de meest betrouwbare wijze is voor kostenonderbouwing van de legestarieven. Met de komst van de Omgevingswet treden wel verschuivingen op:

- Mogelijk wordt het aantal vergunningen op jaarbasis nog iets kleiner omdat meer milieubelastende activiteiten die nu nog vergunningplichtig zijn straks meldingsplichtig zijn. Dit hoeft geen invloed te hebben op het legestarief, maar heeft wel invloed op de hoogte van de legesinkomsten (minder inkomsten door minder aanvragen).
- Met nieuwe wetgeving en jurisprudentie geven de huidige kengetallen een indicatie van de toerekenbare kosten. Het opbouwen van nieuwe kengetallen onder de omgevingswet is nodig. Dat betekent dat we de komende jaren de volumes (aantal aanvragen) en kengetallen (gemiddelde tijdsbesteding) kunnen monitoren en de kostenonderbouwing voor gemeenten periodiek kunnen actualiseren.

5.2 Milieubelastende activiteiten in de legesverordening

Het werkmodel ‘Modelverordening leges 2022’ van 14 maart 2021 van de VNG bevat de modelbepalingen die gemeenten kunnen gebruiken om hun lokale legesverordening op te stellen. Onder paragraaf 2.5 van dat model staan de modelbepalingen voor milieubelastende activiteiten. Daarin zijn enkele mogelijke varianten opgenomen voor legesheffing voor milieubelastende activiteiten.

De werkgroep heeft de modelbepalingen beoordeeld en komt op hoofdlijnen tot de volgende analyse, die in detail in bijlage 1 is weergegeven. overigens met de uitdrukkelijke opmerking dat het werkmodel van 14 maart nog aangepast kan worden door VNG:

- De lokale gemeentelijke legesverordening kan aansluiten op de modelbepalingen uit de modelverordening van VNG voor het onderdeel ‘milieubelastende activiteiten’. Naast het bepalen van de tarieven dient ook een keuze te worden gemaakt in de varianten die in de modelbepalingen zijn benoemd.
- In de varianten komt als optie terug om leges te heffen op basis van een begrotingsconstructie. Dit betekent dat voor een aanvraag een specifieke calculatie wordt gemaakt om tot het legesbedrag te komen. Het advies is om niet voor de variant van een begrotingsconstructie te kiezen, maar om een bedrag voor een belastbaar feit te bepalen. De argumenten daarvoor zijn:
    - Het berekenen van een legesbedrag per aanvraag is tijdrovend.
    - De aanvrager heeft voorafgaand aan de indiening geen duidelijkheid over het legesbedrag, bij een vast bedrag is die duidelijkheid er wel
    - Een begrotingsconstructie wordt nauwelijks gehanteerd door gemeenten, vaak alleen bij nauwelijks voorkomende of hele uitzonderlijke vergunningaanvragen.
- De modelverordening bevat de mogelijkheid van een gestaffelde onderverdeling in leges naar aantal MBA’s voor een omgevingsvergunning. Vanuit de huidige Wabo-registratie is er geen

informatie op dit niveau beschikbaar. Vanuit het lopende project “Van inrichting naar MBA’s” is onderzocht welke informatie een nadere onderverdeling naar aantal MBA’s zou rechtvaardigen. Uit het onderzoek naar Metaalbedrijven blijkt dat een gemiddeld metaalbedrijf 1of 2 milieubelastende kernactiviteiten heeft. Aangevuld met ondersteunende MBA’s zit de range tussen 5-8 MBA’s totaal. Gezien de beperkte beschikbare gegevens en de range van MBA’s die dicht bij elkaar zit lijkt een staffeling in leges met de huidige beschikbare gegevens geen meerwaarde te hebben. Dit wordt verder ondersteund door vergunningdeskundigen die bij de huidige indeling van MBA’s constateren dat de complexiteit –lees toerekenbare kosten voor de vergunningverlening- van de vergunningverlening niet wordt bepaald door het aantal MBA’s op een locatie. Complexiteit wordt in belangrijke mate bepaald door de omgeving. Dezelfde MBA’s op een gevoelige locatie vergen extra onderzoek naar omgevingswaarden (geluid, lucht, etc.).
Op basis van de huidig beschikbare inzichten wordt geadviseerd wordt om verdere data op te gaan bouwen met de komst van de Omgevingswet. Nut en noodzaak van een nadere onderverdeling en staffeling in leges kan dan op termijn nader worden bepaald.

- Bij de ODZOB worden aard en aantal MBA’s van een locatie ondergebracht in het nieuwe workflowmanagementsysteem. Vooralsnog is niet voorzien om MBA’s nog onder te brengen in het huidige systeem Squit XO. In het financiële systeem (Axapta) wordt niet voorzien in een detaillering naar MBA’s. Voor adequate kostprijsbepaling moet een nadere systematiek worden uitgewerkt die verbinding legt tussen de benodigde uren (registratie financieel systeem) en MBA’s (workflowmanagementsysteem). Een goede koppeling en vergaren van MBA-data voor de kostprijsbepaling vergt daarmee nog nadere ICT technische uitwerking.

6 Risico’s legesheffing

In deze paragraaf worden de belangrijkste risico’s benoemd die invloed kunnen hebben op de kostprijsbepaling en daarmee vervolgens ook de kostendekking van de leges.

1. Deze notitie is tot stand gekomen op basis van het huidig beschikbare werkmodel VNG. Mogelijk komt daar vanuit VNG nog een wijziging op.
2. Mogelijk komen ook nog landelijk vanuit ODNL nieuwe inzichten beschikbaar over milieubelaste activiteiten, daarover is vooralsnog geen duidelijkheid.
3. Alleen beperkte globale historische gegevens gebaseerd op de Wabo zijn beschikbaar.
4. Wellicht zijn in de aanvang van de vergunningverlening onder de Omgevingswet extra uren nodig voor bijvoorbeeld:
    a. jurisprudentie en nieuwe werkwijzen
    b. bepalen samenhang van MBA’s bij de (complexe) vergunning
5. In het product vooroverleg zijn effecten van uitvoering van een omgevingstafel niet meegenomen. Ook deze kunnen van invloed zijn op de kostprijs van product.
6. Om verdergaand MBA’s te registreren ten behoeve van toekomstige onderbouwing van de legesheffing is het noodzakelijk dat noodzakelijke koppelingen tot stand wordt gebracht tussen het financiële systeem en het VTH-systeem van de ODZOB. Beschikbaarheid van data is dus mede afhankelijk van het beschikbaar komen van het nieuwe VTH systeem en prioritering van faciliteiten en koppelingen.

7 Regionale ondersteuning legesbesluiten

Onder de huidige wet en regelgeving ondersteunt de ODZOB de provincie Noord-Brabant bij het nemen van Legesbesluiten. De ondersteuning betreft op hoofdlijnen:

1. Bepalen van de hoogte van de leges op basis van de geldende verordening
2. Opstellen van het concept Legesbesluit per aanvraag
3. Toevoegen van het Legesbesluit aan het inhoudelijke besluit voor verzending (administratieve verwerking) per aanvraag

Het is aan de gemeentelijke bevoegde gezagen om na inwerking treden van de Omgevingswet te besluiten al dan niet gebruik te maken van deze mogelijke ondersteuning. Indien gebruik gemaakt wordt van deze ondersteuning worden de kosten voor de ondersteuning voor Legesbesluit(en) toegevoegd aan de opdracht voor het opstellen van de Omgevingswetvergunning.

8 Conclusies en aanbevelingen

8.1 Conclusies

Kostenverhaal
Met de kostenonderbouwingen zijn gemeenten gefaciliteerd en in staat een beeld te vormen van de verhaalbare kosten voor milieubelastende activiteiten. Op basis van een analyse over de afgelopen jaren is inzicht verkregen in het aantal producten per gemeente die voor legesheffing in aanmerking komen, het gemiddelde kengetal en het uurtarief. Daarmee is een kostprijs bepaalt per product voor vijf vergunningproducten. Tevens is per gemeenten een berekening gemaakt van de totale kostprijs die voor legesheffing in aanmerking gaat komen. Het is op dit moment niet mogelijk om de financiële inzichten al te vertalen naar een kostprijs voor milieubelastende activiteiten. Dit is een nieuwe indeling die nog verwerkt moet worden. Dit inzicht kan de komende jaren worden opgebouwd. Zo kan periodiek jaarlijks een actueel advies worden uitgebracht aan gemeenten met de kostenonderbouwing.

Leges in de regio
Op basis van de uitgangspunten is de gemiddelde kostprijs per product gelijk voor alle gemeenten. Het legestarief kan verschillen tussen gemeenten als:

- Een gemeente verhaalbare kosten maakt en die doorbelast in het legestarief
- Een gemeente een afwijkende kostendekkendheid of kruissubsidiering tussen belastbare feiten hanteert

8.2 Aanbevelingen

Na inwerking treden van de omgevingswet kan een daadwerkelijke start worden gemaakt met de opbouw van kengetallen van ‘omgevingswet’-vergunningproducten. Aanbevolen wordt om met die kengetallen de huidige kengetallen te actualiseren. De nieuwe kengetallen onder de Omgevingswet kunnen aanleiding zijn om ook de kostenonderbouwing te gaan actualiseren. Ook vanuit andere mogelijke risico’s zoals benoemd in paragraaf 6, wordt geadviseerd om periodiek de kostenonderbouwing te actualiseren.

Omdat voor vergunningen onder de Omgevingswet exact in beeld wordt gebracht welke milieubelastende activiteiten worden vergund, is ook een verdere differentiatie in kostenonderbouwing mogelijk.

8.3 Gebruik van de inzichten

Gemeenten kunnen de inzichten uit dit onderzoek als volgt gebruiken:

Fase 1: Besluitvorming over legesheffing milieubelastende activiteiten

Bij afweging en besluitvorming over het heffen van leges kan de gemeente gebruik maken van:

- De voordelen en nadelen zoals die in deze notitie zijn benoemd (§ 3.2; afbeelding)
- De aantallen vergunningplichtige producten, gemiddelde kostprijs per product en totale verhaalbare kosten die per gemeente zijn berekend op basis van gegevens over de afgelopen drie jaren (§ 4, tabel 2)

Het advies aan de regio is om tot een gezamenlijk standpunt over legesheffing te komen voor milieubelastende activiteiten. Daartoe wordt dit onderzoek ter informatie aangeboden aan het Algemeen Bestuur van de ODZOB. Het onderzoek zal niet ter besluitvorming worden ingebracht aangezien legesheffing toebehoord aan het bevoegd gezag en niet aan ODZOB als uitvoeringsdienst. De werkgroep wijst er wel op dat indien alle gemeenten het zelfde standpunt innemen, er daarmee een gelijk speelveld in de regio ontstaat en uitvoering door de ODZOB overzichtelijk blijft.

Fase 2: Opstellen legesverordening

Bij het opstellen van de legesverordening kan de gemeente gebruik maken van de volgende inzichten en kostenonderbouwing[3]:

- Artikel 2.4 Omgevingsoverleg: De kostprijs vooroverleg milieu is € 1.400
- Artikel 2.11 Omgevingsplanactiviteit milieubelastende activiteit: Hanteren van één legestarief en niet opteren voor de variant van tariefdifferentiatie. Als kostprijs is dan te hanteren respectievelijk € 2.050 (vergunning) en € 3.700 (vergunning complex)
- Artikel 2.12 Activiteiten die bedrijfstakken overstijgen: Hanteren van één legestarief en differentiëren in de twee legestarieven naar respectievelijk € 2.050 (vergunning) en € 3.700 (vergunning complex)
- Artikel 2.13 t/m 2.18: hanteren van eenzelfde legestarief voor alle genoemde sectoren en niet differentiëren naar aantal 'pakketjes' MBA. Als kostprijs is dan te hanteren respectievelijk € 2.050 (vergunning) en € 3.700 (vergunning complex)
- Artikel 2.34 Maatwerkvoorschriften bij milieubelastende activiteiten: De kostprijs is € 1.300
- Artikel 2.40 Intrekken vergunning: De kostprijs voor 'milieu' is € 2.200

Fase 3: Inregelen legesheffing

Als een gemeente overgaat tot legesheffing dan dient een legesbesluit te worden genomen bij een aanvraag voor een vergunning milieubelastende activiteiten. De ODZOB kan hierin desgevraagd ondersteuning bieden (zie § 6).

[3] Gehanteerde bedragen zijn afgerond op basis van de bedragen per product zie tabel 1.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Bijlage Analyse modelverordening VNG

Artikel 2.11 Omgevingsplanactiviteit

Aanvraag omgevingsvergunning die betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit die bestaat uit milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel xx van het omgevingsplan of paragraaf 22.3.26 van het tijdelijke deel omgevingsplan (*noot: dit komt uit de bruidsschat)*

Conclusie:

Eén vast tarief voor alle aanvragen

Geen differentiatie conform de activiteiten in het VNG model

a. voor de activiteit verwerken polyesterhars:

b. voor de activiteit installeren gesloten bodemenergiesysteem:

c. voor de activiteit kweken maden van vliegende insecten:

d. voor de activiteit opslaan propaan of propeen:

e. voor de activiteit tanken met LPG:

f. voor de activiteit antihagelkanonnen:

g. voor de activiteit biologische agens:

h. voor de activiteit genetisch gemodificeerde organismen:

i. voor de activiteit opslaan dierlijke meststoffen:

j. voor de activiteit lozen in de bodem (vangnetvergunning):

k. voor de activiteit lozen in schoonwaterriool (vangnetvergunning):

l. voor een andere activiteit dan genoemd in de onderdelen a tot en met k:

Artikel 2.12 Activiteiten die bedrijfstakken overstijgen (3.2 Bal)

Tarief voor een aanvraag omgevingsvergunning die betrekking heeft op milieubelastende activiteiten die bedrijfstakken overstijgen

- Tarief voor 1 m.b.a.
- Tarief voor 2 tot 5 m.b.a.
- Tarief voor 5 tot 10 m.b.a
- Tarief voor 10 tot 15 m.b.a.
- Tarief voor > 15 m.b.a.

Conclusie:

Tarieven conform bovenstaande indeling

Indien uit kostenonderbouwing geen verschil is te herleiden dan hetzelfde tarief hanteren tussen 'pakketjes mba'. Op termijn gegevensset opbouwen.

Geen begrotingsconstruct(= variant modelverordening): veel werk, urenregistratie per aanvraag, vooraf tarief niet duidelijk, grotere kans op bezwaren

Artikel 2.13 Nutssector en industrie (3.4 Bal)

Artikel 2.14 Afvalbeheer (3.5 Bal)

Artikel 2.15 Agrarische sector (3.6 Bal)

Artikel 2.16 Dienstverlening, onderwijs en zorg (3.7 Bal)

Artikel 2.17 Transport, logistiek en ondersteuning (3.8 Bal)

Artikel 2.18 Sport en recreatie (3.9 Bal)

Tarief voor een aanvraag omgevingsvergunning die betrekking heeft op mba

- Tarief voor 2 tot 5 m.b.a.
- Tarief voor 5 tot 10 m.b.a
- Tarief voor 10 tot 15 m.b.a.
- Tarief voor > 15 m.b.a.

Conclusie:

Tarief voor 2.15 Agrarisch en Tarief voor overige sectoren (2.13/14/16/17/18)

Indien kostenonderbouwing voorhanden dan tarief over 'pakketjes mba'

Geen begrotingsconstruct (= variant modelverordening)

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Bijlage 2 Verhaalbare kosten per gemeente

Tabel verhaalbare kosten per gemeente uitgesplitst naar producten.

	gemiddeld 2018-2020	Vooroverleg activiteit milieu	Stellen maatwerkvoorschriften	Intrekking/actualisatie vergunning (ambtshalve/op verzoek)	Omgevingsvergunning milieu verlenen complex	Omgevingsvergunning milieu verlenen	Toe te rek admin verwerking	Totaal verhaalbare kosten/jr
Asten	aantal/j	2,0	2,0	1,0	13,0	2,0	20,0	
		€ 2.599	€ 2.399	€ 2.128	€ 46.737	€ 3.875	€ 1.600	€ 59.340
Bergeijk	aantal/j	0,0	1,0	0,3	9,0	0,0	10,3	
		€ 0	€ 1.200	€ 709	€ 30.732	€ 0	€ 827	€ 33.468
Best	aantal/j	0,3	1,3	1,0	7,3	1,0	11,0	
		€ 433	€ 1.600	€ 2.128	€ 26.365	€ 1.938	€ 880	€ 33.343
Bladel	aantal/j	0,7	1,0	2,3	8,3	0,0	12,3	
		€ 866	€ 1.200	€ 4.966	€ 29.960	€ 0	€ 987	€ 37.979
Cranendonck	aantal/j	1,7	3,0	0,7	5,3	1,0	11,7	
		€ 2.166	€ 3.599	€ 1.419	€ 19.174	€ 1.938	€ 933	€ 29.229
Deurne	aantal/j	1,7	0,3	7,0	15,0	12,0	36,0	
		€ 1.300	€ 400	€ 14.899	€ 53.928	€ 23.251	€ 2.851	€ 96.628
Eersel	aantal/j	0,7	0,0	3,0	9,7	0,0	13,3	
		€ 866	€ 0	€ 6.385	€ 34.753	€ 0	€ 1.067	€ 43.072
Eindhoven VTH	aantal/j	15,0	15,0	2,0	20,7	1,3	54,0	
		€ 19.496	€ 17.995	€ 4.257	€ 74.300	€ 2.583	€ 4.320	€ 122.951
Geldrop Mierlo	aantal/j	1,0	0,7	0,0	2,3	0,0	4,0	
		€ 1.300	€ 800	€ 0	€ 8.389	€ 0	€ 320	€ 10.808
Gemert-Bakel	aantal/j	2,0	2,0	6,0	21,3	1,3	32,7	
		€ 2.599	€ 2.399	€ 12.770	€ 76.697	€ 2.583	€ 2.613	€ 99.663
Heeze-Leende	aantal/j	0,3	0,0	0,7	4,0	0,3	5,3	
		€ 433	€ 0	€ 1.419	€ 14.381	€ 646	€ 427	€ 17.305
Helmond	aantal/j	7,0	5,0	1,3	11,7	2,3	27,3	
		€ 9.098	€ 5.998	€ 2.838	€ 41.944	€ 4.521	€ 2.187	€ 66.586
Laarbeek	aantal/j	1,3	1,0	2,3	6,7	2,7	14,0	
		€ 1.733	€ 1.200	€ 4.966	€ 23.968	€ 5.167	€ 1.120	€ 38.154
Nuenen	aantal/j	0,7	2,0	0,7	3,3	0,3	7,0	
		€ 866	€ 2.399	€ 1.419	€ 11.984	€ 646	€ 560	€ 17.874
Oirschot	aantal/j	1,0	1,3	1,0	15,0	0,0	18,3	
		€ 1.300	€ 1.600	€ 2.128	€ 53.928	€ 0	€ 1.467	€ 60.422
Reusel-De Mierden	aantal/j	0,3	0,7	7,0	10,3	1,0	19,3	
		€ 433	€ 800	€ 14.899	€ 37.150	€ 1.938	€ 1.547	€ 56.766
Someren	aantal/j	2,7	1,0	2,3	9,3	0,3	15,7	
		€ 3.466	€ 1.200	€ 4.966	€ 33.555	€ 646	€ 1.253	€ 45.086
Son en Breugel	aantal/jr	2,3	8,0	0,0	3,7	1,3	15,3	
		€ 3.033	€ 9.597	€ 0	€ 13.182	€ 2.583	€ 1.227	€ 29.622
Valkenswaard	aantal/jr	1,0	1,0	0,3	2,3	0,3	5,0	
		€ 1.300	€ 1.200	€ 709	€ 8.389	€ 646	€ 400	€ 12.643
Veldhoven	aantal/jr	1,3	2,7	0,0	4,0	0,0	8,0	
		€ 1.733	€ 3.199	€ 0	€ 14.381	€ 0	€ 640	€ 19.953
Waalre	aantal/jr	0,7	0,0	0,3	2,3	0,0	3,3	
		€ 866	€ 0	€ 709	€ 8.389	€ 0	€ 267	€ 10.231

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT